

Energiebeleid: in het oog van de storm?

Brussel, 14 december 2021

Het energiebeleid kent wereldwijd stormachtige tijden. Klimaatdoelstellingen klimmen razendsnel op de maatschappelijke en politieke prioriteitenladder. Tegelijk stijgen overal de energieprijzen en wordt Europa geconfronteerd met historisch hoge aardgas- en elektriciteitsprijzen.

Wat de prijzen betreft, gaat de aandacht van de Europese en nationale overheden in de eerste plaats naar de gevolgen voor de gezinnen, die aan de vooravond van de winter worden geconfronteerd met exploderende kosten voor verwarming en comfort. Maar ook bedrijven krijgen het bijzonder moeilijk. Energie behoort voor de overgrote meerderheid van industriële bedrijven tot de top-3 van kostenposten. Sommige van de meest energie-intensieve activiteiten werden of worden al teruggeschroefd omdat de betrokken bedrijven niet of nauwelijks rendabel kunnen produceren in Europa. In de industrie zullen de prijsstijgingen van energieproducten zich gaandeweg (naargelang contracten moeten worden vernieuwd of prijsclausules geactiveerd worden) vertalen in hogere kosten voor energie, grondstoffen en tussenproducten. Soms kan die kostenstijging worden doorgerekend aan de klanten, maar in vele gevallen laat globale concurrentie dit niet toe, met nefaste gevolgen voor de winstgevendheid. En uiteindelijk dreigen we te belanden in een gevreesde loon/prijsspiraal, waarbij stijgende kosten leiden naar hogere prijzen, hogere loonkosten en weer hogere prijzen, een proces dat het snelst ontstaat in landen met automatische loonindexering...

Febeliec verwelkomt de initiatieven van de verschillende regeringen in ons land om de gevolgen van de stijgende energiefactuur voor gezinnen en bedrijven te verzachten. Op federaal niveau wordt na tien jaar eindelijk werk gemaakt van de energienorm, waarbij de Belgische energieprijzen door de energieregulatoren jaarlijks worden vergeleken met de buurlanden, en de nodige corrigerende maatregelen worden voorgesteld op het vlak van meerkosten in de factuur. Elk jaar tonen studies aan dat dit een ernstig probleem vormt voor onze bedrijven. De hervorming van de federale heffingen in een accijns is voor de rechtszekerheid van de bedrijven zonder meer een goede zaak. Voor de grootste bedrijven die niet kunnen genieten van vrijstellingen en waarvoor de kosten verder zouden oplopen, kan de energienorm in de toekomst soelaas bieden.

Daarnaast is er de pijlsnelle prijsstijging van gas en elektriciteit en van de CO₂-prijs in Europa, met een significant effect op de energiekosten voor de industrie en de burgers. De Nationale Bank waarschuwt voor dreigend verlies aan competitiviteit en duizenden industriële jobs als aan deze stijging van de energieprijzen geen halt kan worden toegeroepen. Totnogtoe zijn hierin geen of weinig initiatieven ondernomen vanuit de verschillende overheden.

Tegelijk verloopt het debat over de bevoorradingszekerheid en de kernuitstap in ons land bijzonder moeizaam. De federale regering heeft hier een verpletterende verantwoordelijkheid. Het federale regeerakkoord mikt op een capaciteitsvergoedingsmechanisme (CRM) om de kernuitstap in 2025 op te vangen, en kreeg daar ook de goedkeuring van de Europese mededingingsautoriteit voor. Toch kampt de invoering van de CRM met tal van onzekerheden, niet in het minst over vergunningen voor nieuwe gascentrales. Bevoorradingszekerheid tegen competitieve prijzen is zonder meer een vitale voorwaarde voor het investeringsklimaat, voor het aantrekken van nieuwe industriële activiteiten naar ons land en voor het faciliteren van investeringen in (klimaatneutrale) innovatie en ontwikkeling. Febeliec benadrukt dan ook andermaal het belang van een snelle, evenwichtige beslissing, die bevoorradingszekerheid veiligstelt tegen de laagst mogelijke kost en met het kleinste impact op klimaat en milieu. Zo niet dreigen onze gezinnen en bedrijven in de volgende jaren een belangrijke onzekerheidspremie te moeten betalen bij hun energie-aankopen, een handicap die onze economie kan missen als kiespijn...

Contact: Thérèse van Bellinghen (Op de Beeck & Partners) - 0475/47.82.33 - therese@opdebeeck-partners.be

Febeliec vertegenwoordigt de industriële energieverbruikers in België. Zij ijvert voor competitieve prijzen voor elektriciteit en aardgas voor industriële activiteiten in België, en voor een verbeterde bevoorradingszekerheid in energie. Febeliec telt als leden 5 sectorfederaties (Chemie en life sciences, Glas, papierdeeg & papier en karton, Ontginningsbedrijven, Textiel en houtverwerking, Baksteen) en 38 bedrijven (Air Liquide, Air Products, Aperam, ArcelorMittal, Arlanxco Belgium, Aurubis Belgium, BASF Antwerpen, Bayer Agriculture, Bekaert, Borealis, Brussels Airport Company, Covestro, Dow Belgium, Evonik Antwerpen, Glaxosmithkline Biologicals, Google, Ineos, Infrabel, Inovyn Belgium, Kaneka Belgium, Kronos, Lanxess, Nippon Gases Belgium, Nippon Shokubai Europe, NLMK Belgium, Nyrstar Belgium, Oleon, Proximus, Recticel, Sol, Tessenderlo Group, Thy-Marcinelle, Total Petrochemicals & Refining, UCB Pharma, Umicore, Unilin, Vynova en Yara). Samen vertegenwoordigen zij ruim 80% van het industriële verbruik van elektriciteit en aardgas in België en zo'n 230.000 industriële jobs.